

Kultuurikomisjoni tegevuse ülevaade
Riigikogu XIII koosseisu II istungjärg (14.09.2015 – 17.12.2015)

Kultuurikomisjon alates 13.04.2015

Esimees:	Laine Randjärv	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Aseesimees:	Aadu Must	(Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Liikmed:	Yoko Alender	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
	Krista Aru	(Eesti Vabaerakonna fraktsioon)
	Viktoria Ladõnskaja	(Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon)
	Jaak Madison	(Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)
	Kelle Muuli	(Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon)
	Jevgeni Ossinovski	(Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, kuni 15.09.2015)
	Heidy Purga	(Eesti Reformierakonna fraktsioon)
	Mihkel Raud	(Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, alates 15.09.2015)
	Mailis Reps	(Eesti Keskerakonna fraktsioon)
	Märt Sults	(Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Istungite arv

II istungjärgul pidas kultuurikomisjon kokku **27** istungit, millest üks oli avalik istung.

Eelnõud

II istungjärgul määrati kultuurikomisjon **1** otsuse eelnõu ja **5** seaduse eelnõu juhtivkomisjoniks ning pärast II istungjärgu lõppu jääb komisjoni menetlusse **1** otsuse eelnõu ja **2** seaduse eelnõu.

Kultuurikomisjoni menetluses olnud eelnõudest võeti vastu **1** otsus ja **3** seadust:

- **Riigikogu otsus "Riigikogu liikmest Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikme nimetamine" (150 OE)**

Seoses Priit Toobali Riigikogu liikme volituste ennetähtaegse lõppemisega omal soovil Riigikogust tagasiastumise tõttu, nimetati Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu liikmeks Riigikogu liige Enn Eesmaa.

Algataja: kultuurikomisjon

Komisjoni esindaja: Laine Randjärv

Menetlus: menetlusse võetud 24.11. 2015; lõpphääletus 08.12.2015

- **Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (70 SE)**

Seaduse eesmärgiks on võtta Eesti õigusesse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta. Seadusega täpsustatakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise protsesse alates pädevate asutuste infovahetuse tihendamisest (sealhulgas hoiatusmehhanismi loomisest) ühiste koolitusraamistike ja eksaminõuete kasutuselevõtuni. Direktiiviga kehtestatakse uus mehhanism, mille abil soovitakse tagada, et liikmesriigid ei kehtestaks kutsealadel töötada soovijatele põhjendamatuid kvalifikatsiooninõudeid, mis piiravad ligipääsu neil kutsealadel töötamisele.

Kvalifikatsioonide lihtsama ja kiirema tunnustamise eesmärgil võetakse kasutusele Euroopa kutsekaart.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Krista Aru

Menetlus: menetlusse võetud 18.08.2015; I lugemine 30.09.2015; II lugemine 25.11.2015; III lugemine 09.12.2015

- **Euroopa Liidu liikmesriigist ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise seaduse muutmise seadus 117 SE**

Seadusega võetakse Eesti õigusesse üle Euroopa Liidu kultuuriväärtuste parema kaitse direktiiv. Tugevdatakse liikmesriikide keskasutuste omavahelist halduskoostööd ning võetakse kasutusele siseturu teabesüsteem. Samuti pikendatakse kultuuriväärtuse omaniku või valdaja vastu tagastamisnõude esitamise tähtaega. Hüvitise maksmine kultuuriväärtuse omanikule või valdajale seotakse hoolekohustuse tõendamisega. Lisaks laiendatakse kultuuriväärtuse mõistet. Regulatsioon puudutab kultuuriväärtuse tagastamist olukorras, kus liikmesriigi territooriumilt avastatakse kultuuriväärtus, mille sinna toimetamine eeldab luba, mida ei ole aga antud.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Mihkel Raud

Menetlus: menetlusse võetud 27.10.2015; I lugemine 10.11.2015; II lugemine 09.12.2015; III lugemine 16.12.2015

- **Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seadus 140 SE**

Seadus muudab omavalitsustele ja eraülhariduskoolidele eraldatava hariduskulude toetuse struktuuri. Seni koolide investeringuteks ettenähtud toetus suunatakse õpetajate tööjõukulude toetusteks. Samas võimaldatakse juhtkonna tööjõukuludeks eraldatud toetust kasutada lisaks ka õpetajate palkadeks, kooli juhtkonna ja õpetajate täienduskoolituse kulude katmiseks õppevahendite kulude katmiseks ja tugiteenustega kaasnevate kulude katmiseks. Õppekirjanduse kuludeks eraldatud toetust võib pärast õppekirjanduse tasuta kasutamise tagamist kasutada ka muude õppevahendite tasuta kasutamise võimaldamiseks, õpetajate ja juhtkonna töötasudeks ja täienduskoolituseks ning tugiteenuste kulude katmiseks.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Laine Randjärv

Menetlus: menetlusse võetud 16.11.2015; I lugemine 24.11.2015; II lugemine 16.12.2015; III lugemine 17.12.2015

Menetlusse jääb 1 otsuse eelnõu ja 2 seaduse eelnõu

- **Riigikogu otsus „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele“ (21 SE)**

Eelnõuga tehakse Vabariigi Valitsusele ettepanek allkirjastada ja esitada ratifitseerimiseks 1960. aasta UNESCO hariduslase valdkonna diskrimineerimise vastane konventsioon.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja:

Menetlus: menetlusse võetud 07.05.2015; muudatusettepanekute tähtaeg 21. 05.2015; algataja nõusolekul ei ole eelnõu esitatud täiskogu päevakorda esimeseks lugemiseks

- **Erakooliseaduse muutmise seadus 142 SE**

Eelnõu kohaselt muutub erakoolide tegevuskulude, ehk koolimaja ülalpidamisega seotud kulude katmine kohalikule omavalitsusele vabatahtlikuks. Seaduse jõustumisel jääb linnale või vallale võimalus erakooli toetada kui kohalik omavalitsus leiab, et vastav kool on kogukonnale vajalik. Erandina käsitletakse eelnõus erakooli, kus õpivad hariduslike erivajadustega lapsed. Ettepanek on jätkata nende koolide tegevuskulude katmise toetamist eelnõu kohaselt aastani 2020. Seaduse jõustumise tähtaeg on 1. jaanuar 2017.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Kalle Muuli

Menetlus: menetlusse võetud 17.11.2015, I lugemine 09.12.2015; muudatusettepanekute tähtaeg 23.12.2015

- **Säilituseksemplari seadus (157 SE)**

Eelnõu asendab kehtiva sundeksemplari seaduse. Eelnõu kaasajastab Eesti kultuurile oluliste väljaannete loovutamist, kogumist ja säilitamist. Seaduse senine nimetus asendatakse, et anda paremini edasi seaduse mõtte ja eesmärki.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja:

Menetlus: menetlusse võetud 15.12.2015

Parlamentarsed kuulamised

1. Haridus- ja Teadusministeeriumi eelnõud ja teemad sügisistungjärgul (14.09.2015)

Kutsutud: haridus- ja teadusminister Jürgen Ligi ja kantsler Janar Holm

2. Eesti Lasteaednike Liidu kollektiivne pöördumine Riigikogule (15.09.2015)

Kutsutud: Eesti Lasteaednike Liidu juhatuse esimees Liili Pille ning esindajad Evelin Sarapuu, Ave Ruul, Merit Kvats ja Marju Järvpõld, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja haridusnõunik Taimi Saarma, Eesti Linnade Liidu nõunik Hille Ilves ning Haridus- ja Teadusministeeriumi peaspetsialist Tiina Peterson

3. Komisjoni kohtumine Soome Parlamendi haridus- ja kultuurikomisjoniga (16.09.2015)

4. Komisjoni väljasõit Tartusse - kohtumine Tartu Linnavalitsuses, Tartu Tamme Gümnaasiumi ja Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi, Vana Anatoomikumi ja Eesti Rahva Muuseumi külastamine (18.09.2015)

5. Vastutusvaldkonnad kõrghariduses - arutelu (17.09.2015)

Kutsutud: Tallinna Tehnikaülikooli rektor Jaak Aaviksoo, Eesti Kunstiakadeemia rektor Mart Kalm, Tartu Ülikooli rektor Volli Kalm, Eesti Maaülikooli rektor Mait Klaassen ning õppeprorektor Paavo Kaimre, Tallinna Ülikooli rektor Tiit Land, Eesti Teatri- ja muusikaakadeemia rektor Peep Lassman, Eesti Teaduste Akadeemia president Tarmo Soomere, Haridus- ja Teadusministeeriumi kõrghariduse ja teaduse asekancler Indrek Reimand, kõrghariduse osakonna juhataja Anne Kivimäe ning teadusosakonna juhataja Taivo Raud

6. Arutelu teadusasutuste koostööst ülikoolidega (22.09.2015)

Kutsustud: Eesti Teaduste Akadeemia president Tarmo Soomere, Eesti Biokeskuse direktor Mait Metspalu; Eesti Keele Instituudi direktor Tõnu Tender, teadussekretär Hille Pajupuu, peakeelekorraldaja, keelekorraldusosakonna juhataja Peeter Päll ning sõnaraamatute peatoimetaja, sõnaraamatute osakonna juhataja Margit Langemets; Keemilise ja Bioloogilise Instituudi direktor Raivo Stern ja teadusnõukogu esimees Martti Raidal, Tartu Observatooriumi direktor Anu Reinart; Haridus- ja teadusministeeriumi kõrghariduse ja teaduse asekanstler Indrek Reimand, teadusosakonna juhataja Taivo Raud

7. Arutelu rakenduskõrgkoolide rollist ja vastutusest kõrgharidusmaastikul (24.09.2015)

Kutsutud: Eesti Infotehnoloogia Kolledži rektor Tiit Roosmaa (Rakenduskõrgkoolide Rektorete Nõukogu esimees), Eesti Lennuakadeemia rektor Jaanus Jakimenko, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli rektor Ülle Ernits, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli rektor Anneli Kannus, Sisekaitseakadeemia rektor Katri Raik, Tartu Kõrgema Kunstikooli rektor Vallo Nuust, Tallinna Tehnikakõrgkooli rektor Enno Lend; Haridus- ja teadusministeeriumi kõrgharidusosakonna juhataja Anne Kivimäe ning kõrghariduse osakonna asejuhataja Sigrid Vaher

8. Riigikontrolli auditi „Üldhariduskoolide finantseerimisest lastevanemate rahast“ (12.10.2015)

Kutsutud: Riigikontrolör Alar Karis, Riigikontrolli kohaliku omavalitsuse auditi osakonna peakontrolör Airi Mikli ja auditijuht Tambet Drell ning kommunikatsiooniteenistuse juhataja Toomas Mattson, haridus- ja teadusminister Jürgen Ligi, Haridus- ja Teadusministeeriumi üldharidusosakonna peaspetsialist Mariann Rikka, Eesti Koolijuhtide Ühenduse esimees Toomas Kruusimägi, Eesti Linnade Liidu tegevdirektor Jüri Võigemast, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja nõunik Taimi Saarma

9. Õiguskantsleri ettepanek põhihariduse korralduse põhiseaduspärasusest – arutelu (19.12.2015)

Kutsutud: Õiguskantsler Ülle Madise, õiguskantsleri nõunik Aigi Kivioja ja kommunikatsioonijuht Janek Luts; Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler Janar Holm

10. Üldhariduse rahastamise mudelite arutelu (20.10.2015)

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi nõunik Piret Sapp, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja Sulev Liivik ja nõunik Andrus Jõgi, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja rahandusnõunik Märt Moll ning Eesti Linnade Liidu nõunik Hille Ilves

11. Komisjoni väljasõit Arvo Pärdi Keskusesse (22.10.2015)

12. Muusikakoolide Liidu pöördumine (26.10.2015)

Kutsutud: Eesti Muusikakoolide Liidu juhatuse esimehe asetäitja Andres Teppo

13. Kultuuriministeeriumi eelnõud ja teemad (27.10.2015)

Kutsutud: Kultuuriminister Indrek Saar, Kultuuriministeeriumi kantsler Paavo Nõgene

14. Kohtumine erakoolide ja omavalitsuste esindajatega (10.11.2015)

Kutsutud: Eesti Eraüldhariduskoolide Ühenduse juhatuse liige Andrus Kuusman ja Madis Päts, Eesti Kultuuri Koja esindajad Birk Rohelend ja Kalev Roosiväli, Eesti Kristlike Erakoolide Liidu juhatuse liikmed Tarvo Siilaberg, Jaak Aus ja Egle Viilma, Eesti Vabade Waldorfkoolide ja -lasteaedade Ühenduse esimees Meelis Sügis ja Tartu

Waldorfgümnaasiumi juhatuse liige Mati Valgpea, Eesti Lastevanemate Liidu juhatuse liige Aivar Haller, Eesti Linnade Liidu nõunik Hille Ilves, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja nõunik Taimi Saarma, Haridus- ja teadusminister Jürgen Ligi, üld- ja kutsehariduse asekanstler Mart Laidmets, haridusseadustiku juht Silje Uusna ning kommunikatsiooniosakonna juhataja Argo Kerb

15. Kohtumine Euroopa digitaalse ühtse turu asepresident Andrus Ansipiga (19.11.2015)

Kutsutud: Euroopa Komisjoni digitaalse ühtse turu asepresident Andrus Ansip, kabineti ülem Juhan Lepassaar ning kabineti liige Aare Järvan

16. Kohtumine Haridustöötajate Liidu esindajatega (23.11.2015)

Kutsutud: Eesti Haridustöötajate Liidu juhatuse esimees Reemo Voltri ja jurist Külli Kröönström

17. Erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (142 SE) arutamiseks kohtumine waldorfkoolide esindajatega (23.11.2015)

Kutsutud: Tallinna Vaba Waldorfkooli direktor Heli Piisang, Tartu Vaba Waldorfkooli Seltsi juhatuse liige Mati Valgepea, Eesti Waldorfkoolide- ja lasteadeade Ühenduse juhatuse liige Meelis Sügis, Waldorfkool Läte juhataja Anne-Lii Kerge

18. Erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (142 SE) arutamiseks kohtumine erivajaduslikku õpet pakkuvate koolide ning Eesti Puuetega Inimeste Koja esindajatega (24.11.2015)

Kutsutud: Mihkli Kooli esindajad Kairi Kont ja Kairi Tamjärv, Käo põhikooli direktor Liina Pihol, Jaagu Lasteaed-Põhikooli direktor Signe Vaabel, Salu kooli esindaja Helger Rannu, Eesti Puuetega Inimeste koja tegevjuht Anneli Habicht, Haridus- ja Teadusministeeriumi koolivõrgu osakonna juhataja Raivo Trummal

19. Huvitegevuse kontseptsiooni tutvustamine (07.12.2015)

Kutsutud: Kultuuriminister Indrek Saar, ministri nõunik Piret Hartman, finantsosakonna arendusjuht Merle Männik ning eesti teadusagentuuri teaduse populariseerimise osakonna juhataja Terje Tuisk

20. Erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (142 SE) arutamiseks kohtumine kristlike erakoolide esindajatega (07.12.2015)

Kutsutud: Kristlike erakoolide esindajad Tarvo Siilaberg, Egle Viilma, Kersti Nigesen ja Heiki Haljasorg

21. Erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (142 SE) arutamiseks kohtumine kohalike omavalitsuste esindajatega (08.12.2015)

Kutsutud: Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri, Eesti Linnade Liidu nõunik Hille Ilves ja Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna juhataja Riho Raave

22. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (140 SE) arutamiseks kohtumine kohalike omavalitsuste esindajatega (08.12.2015)

Kutsutud: Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri, Eesti Linnade Liidu nõunik Hille Ilves ja Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna juhataja Riho Raave

23. Peaministri ülevaate teadus- ja arendustegevuse olukorrast tutvustamine (08.12.2015)

Kutsutud: peaminister Taavi Rõivas ja strateegiabüroo nõunik Meelis Kitsing

24. Erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (142 SE) aruamiseks kohtumine Eesti Eraüldhariduskoolide Ühenduse esindajatega (15.12.2015)

Kutsutud: Eesti Eraüldhariduskoolide Ühenduse juhatuse liikmed Ahto Orav, Andrus Kuusmann, Andres Laanemets, Heiki Haljasorg ning erivajadustega õpilaste koolide esindaja Kristiina Vaher (Mäepealse Erakool)

25. Erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (142 SE) arutamiseks kohtumine kodanikuliikumise „Avalikult haridusest“ esindajatega (15.12.2015)

Kutsutud: kodanikuliikumise „Avalikult haridusest“ esindajad Ave Laas, Katrin Tibar, Ahto Kivi, Kalev Roosiväli ja Heiki Haljasorg

26. Petitsioon: Riik peab suhtuma kõigi laste haridusse võrdselt arutelu petitsiooni esitajatega (15.12.2015)

Kutsutud: Ave Laas, Katrin Tibar, Ahto Kivi, Kalev Roosiväli ja Heiki Haljasorg

Arvamused

1. Arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile Eesti seisukohtadele Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia kohta (21.09.2015)

Kutsustud: Kultuuriministeeriumi kunstide asekanstler Hillar Sein ja nõunik Indrek Ibrus ning Justiitsministeeriumi nõunik Kärt Nemvalts

Arvamus:

Toetada Vabariigi Valitsuse ettevalmistatud Eesti seisukohti Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia kohta

2. Arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile – Avalik konsultatsioon seoses audiovisuaalmeedia teenuseid käsitleva direktiiviga 2010/13/EL – 21. sajandi meediaraamistik

Kutsutud: Kultuuriministeeriumi kunstide asekanstler Hillar Sein ja nõunik Indrek Ibrus

Arvamus:

Toetada Vabariigi Valitsuse ettevalmistatud Eesti seisukohti audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi läbivaatamist käsitleva avaliku konsultatsioonidokumendi kohta

3. Arvamuse andmine Euroopa Liidu asjade komisjonile Eesti seisukohtadele Euroopa rände tegevuskava teise rakenduspaketi kohta

Arvamus:

Toetada Vabariigi Valitsuse ettevalmistatud Eesti seisukohti Euroopa rände tegevuskava teise rakenduspaketi kohta